

UUTISET

Venäjän sallima laktoosittomien maitotuotteiden vienti on merkittävä helpotus Valiolla.

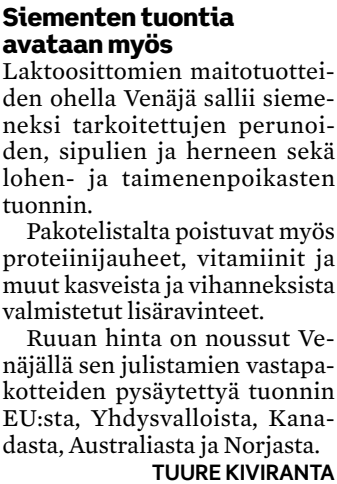
**Vienti voi käynnistyä
tällä viikolla**

Valtio alkaa viedä Venäjälle laaksoittomia tuotteita niin pian kuin mahdollista. Ensimmäisenä vientiin saadaan lähes välittömästi laaksoittomia maiduomaajamaa ja jurgurttia. Koskineen somaa, että vienti voidaan saada käyntiin jo tällä viikolla.

Myös laaksoittomia rahkaa ja raejuustoa voidaan viedä. Kysymystettyjä juustoja koskevia kysymyksiä Koskine ei kommentoi.

Koskineen somaa helpotuksen pakotteissa olevan merkittävä Valliolle ja maidontuottajille.

"Jokainen litra mitä saadaan

SOK vei kaiken Prismoihin

venäjänkielistä Oltermannia myytiin SOK:n valikoimajohtajan **Ilkka Alarodun** mukaan kaikissa Prismoissa. Pääsy siihen, että tuotteita myytiin vain Prismoissa, on Alarodun mukaan se, että juustoja oli rajallinen määrä.

"Tuotetta ei yksinkertaisesti riittä myyden myymälöihin. Viikoksi sitten Prismoihin tulleet juustot myytiin tunneissa loppuun."

Prismat ovat valikoimajohtajan mukaan paras tapa tavoittaa suuri joukko ihmisiä, ja hän toteaa niiden olevan maantieteellisesti kattavasti sijoitettuja.

"Juustoja tuli suurissa laivoissa, joita pienemmät kaupat eivät olisi voineet käsitellä", Alarodu sanoo.

Ruokakesko vei juustoja myös marketteihin

Ruokakeskon tuotetuotteiden tuotelinjojahtaja **Harri Turunen** kertoo, että pakotejuustoja myytiin miltei kaiken kokoisissa K-ruokakaupoissa.

”Meille tuli viime viikolla 170 000 kiloa tuotetta myytäväk-

si K-uokakauppoihin. Tuotteet olivat meillä pääasiantyisesti 250-grammaista pikku-Östermannia."

Ensimmäiseksi tuotetta myytiin Tampereen alueen Citymarketeissa. Turusen mukaan juustoja ohjattiin myös pienempiin kauppoihin joka puolella Suomessa.

K-Extriossa juustoja ei juuri myyty, mutta K-Marketeista ja K-Supermarketeista sitä on voinut ostaa.

"Emme halunneet keskittää kaikkea vain yhteen ketjuun, vaan halusimme tarjota tuotetta laajemmin kauppiaille ja kuluttajille. Valikoima on vaihdellut kauppoissa, ja tästä on voinut aiheutua pettymyksiä asiakkaille, jotka tuotetta tulivat etsimään", Turunen kertoo.

Turusen mukaan pienet kaupat saivat tuotteesta normaaliin tapaan Ruokakeskon valityksellä Valion varastosta.

Hinnoittelu on ollut kauppoikohtaista. Esimerkiksi Seinäjoen K-Supermarketeissa elien torstaina 250 grammaa Östermannia venäjänkielisessä pakkauksessa maksoi 99 senttiä.

Tampereen Pirkkalan K-citymarketiä sai kaksi 250 gramman pakettia 2,20 eurolla.

MATTI RIITAKORPI

venäjänasettamat pakotteet aiheuttavat elintarviketeollisuudelle mittavia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia, Elintarviketeollisuusliitto sanoo.

”Päättäjien on ymmärrettävä asian laajuus ja vakavuus. Pakotteet on pyrittävä purkamaan nopeasti, ja toimiva kilpailu on turvattava myös markkinoiden häiriötilanteessa. Ylijäämäerien purkamista Suomen markki-

noille on vältettävä. Tärkeintä on, ettei pakotteiden aiheuttama häiriö tarjonnassa ruuttele Suomen elintarvikemarkkinoita", toimitusjohtaja **Heikki Juutinen** ETLS:stä sanoo.

Liiton mukaan haitallisia aineita elintarvikemarkkinoiden häiriintymisen siitä, että Venäjän markkinoille tarkoitettuja tuotteita myydään polkuhinnoin Suomessa.

Hintojen putoaminen tuo
 hankkeen ilon kuluttajalle,
 mutta pitkän aikavälin seuraukset ovat päinvastaiset, ETL sanoo.

Juustoa alennuksella myynyt
 Valio erosi ETL:n jäsenyydestä
 vuonna 2012.

"Elintarviketeollisuus veto-
 aa päättäjini, ettei kuluttajien
 ostovoimaa enää heikennetä".
 Erityisesti tässä tilanteessa os-

tuoviin maassatavittain ruokaan ja syntyä Suomeen 1500 työpaikkaa vuodeksi, ETL laskee.

Elintarviketeollisuusliiton ja Finpron yhteinen Elintarvikkeiden vientiohjelma käynnistetään alottua nopeammin. Ohjelman tavoitteena on löytää uusia markkina-alueita EU:sta ja Aasiasta.

Jos jokainen suomalainen ja Aasiasta.
ostaa kuukaudessa yhdellä
eurolla enemmän kotimaassa
valmistettuja ruokia ja juomia,

TUURE KIVIRANTA

Hallitus ja ministeriöt etsivät kumeisesti keinoja leikata miljardi kuntien tehtävistä. Yksiakin velvoitteita kunnille säilytetään ensi vuonna.

Viime syksyn rakennepakettissa hallitus lupasi karsia kuntien tehtäviä miljardin euron edestä. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö pitää säästää puolet eli 500 miljoonaa euroa.

”Kymmenen miljoonaa euroa on kasassa”, erityisasiantuntija **Tero Tytti** Kuntaliitosta laskee.

Turvakodit siirtyvät valtion vastuulle, mikä säästää kunnilta kahdeksan miljoonaa euroa. Kaksi miljoonaa lisää saadaan hammashuolloista.

Toimeentulotulossa valmistellaan maksatusen siirtoa Kelalle. Päivystysasetuksen muutos on esillä, samoin normien purkua ja lievennystä henkilöstön kelpoisuusehtoihin.

Tytti vaatii lisäksi karsintaliistalle. Ministeriön keinot säästävät enimmillään 100–150 miljoonaa euroa.

Laitoshoidon 300 miljoonaa ei hyväksytä. ”Se ei ole tehtävien vähentämistä. Päätökset tehtiin jo ennen.”

Stubb (kok.) vaatii kaikkia keinoja asiaan hoitamiseksi. Puolet tavoitteesta on kasassa. Hallitus käy budjettiriiheen ensi viikolla.

Lisää tehtäviä tulossa

Kuntaliiton varatoimitusjohtaja **Timo Kietäväinen** painostaa, että budjettiriihessä pitää tehdä muutoksia kuntien tehtävien ja talouden epätasapainoon.

”Kuntatalous olisi tasapainossa ilman vaalikauden suuria valtionosuuksien leikkauksia.”

Hallitus aikoo lisätä ensi vuonna kuntien vastuuta työmarkkinatuessa. Oppivelvollisuuskäsi nostetaan. Esipetosuuttuu velvoittavaksi. Muutakin on tulossa.

Kuntien talous on Kietäväisen mukaan jäämässä liaksi veronkorotusten varaan. Riittävä rahoiusta hallitus ei osoita.

Kietäväinen pelkää yhteiskuntarauhan häiriöitä maassa, jos kunnat joutuvat yhä nostamaan veroprosentteja.

Erot ovat jopa kuusi prosenttia. ”Ne kasvavat”, Kietäväinen ennustaa.

JUHANI VIITALA

Stubb (kok.) vaatii kaikkia kehoittamaan asian hoitamiseksi. Puolet tavoitteesta on kasassa. Hallitus käy budjettiriiheen ensi viikolla.

Lisää tehtäviä tulossa

Kuntaliiton varatoimitusjohtaja **Timo Kietäväinen** painostaa, että budjettiriihessä pitää tehdä muutoksia kuntien tehtävien ja talouden epätasapainoon.

"Kuntatalous olisi tasapainossa ilman vaalikauden suuria valtionosuuksien leikkauksia," Hallitus aikoo lisätä ensi vuonna kuntien vastuuta työmarkkinatuessa. Oppivelvollisuusikä nostetaan. Eiopetus muuttuu velvoittavaksi. Muutakin on tulossa.

Kuntien talous on Kietäväisen mukaan jäämässä liaksi veronkorotusten vaaraan. Riittävä rahoitus hallitus ei osoita.

Kietäväinen pelkää yhteiskuntarauhan häiriöitä maassa, jos kunnat joutuvat yhä nostamaan veroprosentteja.

Erot ovat jopa kuusi prosenttia. "Ne kasvavat", Kietäväinen ennustaa.

JUHANI VIITALA

Säästöjä etsitään muun
muassa terveyspalveluista.
Palveluesimies Leena
Törmänen otti alkuviikolla
ilmoittautumisia
vastaan niin terveys-
keskuksessa.

Säästöjä etsitään muun muassa terveystalouksista. Palveluesimies Leena Törmänen otti alkuvuokalla ilmoittautumisia vastaan Iin terveyskeskuksessa.

Kuntaliitossa lasketaan oppivelvollisuusien noston maksavan 50–60 miljoonaa euroa. Hallitus varaa vain neljäsosan summassa ensi vuoden budjettiin.

Valtiovarainministeri **Antti Rinne** (sd.) laskee 15 miljoonan euron riittävän. Sitä summaa hän esittää ensi viikolla hallituksen budjettiriihessä.

”Sillä tullaan toimeen”, sosiaalidemokraattien puheenjohtaja laskee.

Kuntaliitossa päädytään 55 miljoonan euron hirtalappuun,

euron riittävän. Sitä summaa hän esittää ensi viikolla hallituksen budjettiriihessä.

"Sillä tullaan toimeen", sosialidemokraattien puheenjohtaja laskee.

Kuntaliitossa päädytään 55 miljoonan euron hintalappuun,

PEKKA FAL

jos oppivelvollisuusikää nostetaan vuodella eli 17 vuoteen.

Opetus- ja kulttuuriosaston vs. johtaja **Marja Lahtinen** Kuntaliitosta arvostelee, ettei ministeriö huomioi laskelmissa kaikkia kustannuksia.

"Oppimateriaalia ei pystytty

Lahtinen pitää virheenä laajentaa oppi-ikää koko ikäluokkaan. Uudistus koskisi tuhatta nuorta, jotka eivät hakeudu jatko-opintoihin.

Nuoret tarvitsevat Lahtisen mukaan erityistukea selvitäk-

seen ammatteihin peruskoulun jälkeen. Ongelma-nuorista 200 ei selviä peruskoulusta.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen VATT:n tutkimusjohtaja **Antti Moisio** sanoo hankkeen kustannuksissa olevan paljon epäselvää.

VATT tarkensi keskiarvokkuna
kustannuslaskelmansa 15–29
miljoonaan euroon.
Hintaan sisältyy erilaisia
epäselviä taustaoletuksia erityisopetuksen määrästä ja op-
pimateriaalin kierrättämisestä.
Arvio tarkentuu kahdessa

Aluehallintovirasto voi la-
kiesityksen mukaan määrätä
uhkasakon nuorelle tai tämän
huoltajalle, jollei tämä hakeu-
du jatko-opiskelemaan.

JUHANI VIITALA

**Yksin metsässä liikkeessa
kannattaa mukana kantaa
jonkinlaista kilikelloa.**

Karhujahti alkoi keskiviikkona vauhdikkaasti. Monet luonnossa liikkujat voivat nyt osua samoille marja-apajille mesikämmenen kanssa.

Miten tulee toimia, jos maastossa kohtaa karhunpuheenjohtaja Antti Kuivalainen Suomen metsästäjäliiton Pohjois-Karjalan piiristä?

Maastossa liikkueessa on tärkeintä pitää ääntä. Kaveriden kanssa kannattaa jutella, ja yksin ollessa on hyvä kantaa mukana jotain kelloa. Silloin karhukyllä väistää.

Jos karhu kuitenkin osuu kohdalle, tulee liikkeiden olla rauhallisia. Ei saa juosta eikä tehdä äkkiliikkeitä.

Jos karhu tulee iholle kiinni, täytyy heittäytyä maahan, laittaa kädet niskan päälle ja olla liikkumatta. Tällöin karhu luulee kuolleeksi. Juoksemalla ei karhulle näriää

Onko koirasta turvaa metsässä liikkuesssa?

Koira saattaa karhun lähellä ollessa haukkua ja käyttäytyä hyökkäävästi. Koirasta on tällöin enemmän haittaa kuin hyötyä.

Kauanko kaatoluvat riittävät Pohjois-Karjalassa?

Liaksassa kaikki luvat menivät heti ensimmäisenä päivänä. Ilomantissa on vielä puolet luvista jäljellä. Karhunkanta on nyt todella vahva hyvän ravintotilanteen ansiosta. Niitä on runsaasti liikkeellä, joten luvat menevät varmasti täyteen metsästyskauden aikana.

ANNI-SOFIA HOPPI

Sunnuntaina tulee kuluneeksi 170 vuotta siitä, kun suomen kieli vahvistettiin koulujen opetuskieliksi. Ennen vuotta 1844 suomenkielisten vanhempien lapset eivät voineet käydä oppikouluja, sillä opetus oli vain ruotsiksi.

Suomen kielen opetusta vaati-
vat erityisesti talonpojat, yliopis-
toväki ja papisto.

Äidinkielen opetuksen kriitti-
simmät vaiheet koettiin 1800-lu-
vun alkupuolella. Senaatti
vahvisti suomen kielen opetus-
aineeksi elokuusta 1844.

"Sen eteen tehtiin töitä yli 30
vuotta", toteaa professori **Katri
Karasma**. Hän on tutkinut äi-
dinkielen opetuksen historiaa
Suomessa.

Nykyopetuksessa remonttitarpeita

Karasman mielestä 170 vuodes-
sa on tapahtunut paljon muu-
toksia. Aidinkielen oppiaine
on nykyisin vakaalla pohjalla.
Opettajien koulutus vaatisi kui-
tenkin remonttia.

”Aidinkielen oppiaineeseen kuuluvat kieli, media, draama, kirjallisuus, kulttuuri, kirjoittaminen ja lukeminen. Tällä hetkellä draaman osuutta pitäisi lisätä opettajan koulutuksessa.”

”Monien opettajien mielestä yläasteella ja lukiossa tuntimäärä on liian vähäinen siihen nähden, miten paljon oppisisältöä tunneilla pitäisi käydä läpi.”

Suomen kielen asemaa Karas-
ma pitää hyvänä, mutta tulevai-
suudessa englantia valtaa lisää
alaa.

"Esimerkiksi yliopistojen väitöskirjoissa ei tarvitse enää kirjoittaa suomenkielisiä tiivistelmiä. Mielestäni paras suomalainen tutkimustieto pitäisi olla saatavilla myös suomeksi", Karasma sanoo.

LIINA NIITTYMAA